

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Cursus Biennalis Studii Canonici, Sive Succincta Et
Methodica Sacrorum Canonum Explanatio**

Engelhard, Johann Martin

Moguntiae, 1700

Titulus XXI. De Sortilegiis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63255](#)

TITULUS XXI.

De
Sortilegiis.

QUÆRES 1. Quid sit sortilegium & quotūplex? Respond. Sortilegium, quod falsitatem in se continet, est quoddam genus culturæ idolorum, quo per falsam vel superstitionem doctrinam, ex quibusdam signis, vel dæmonum consultationibus futurum prædictitur. can. quod autem c. 26. q. 5. Estque duplex unum quod fit causâ amoris concitandi, alterum, quod causâ prædicendorum futurorum eventuum committitur, de quo præsente titul. agimus. hinc sortilegi dicuntur, qui sub fictæ religionis nomine per quasdam sortes, quas Sanctorum Apostolorum vocant, divinationis scientiam profitentur, & futura promittunt; qui ideo divinatores dicuntur, quod se Deo plenos similent, & astutiâ quadam incautæ plebi futura prædicant.

QUÆRES. 2. An omnes sortes sint illictæ? Priusquam respondeamus, sciendum est, sortes esse triples, divisorias, consultorias, & divinarias. Divisoriae sunt, quibus homines in dividendis hæreditatibus uti solent, ad hoc ut sciatur, quid cuicunque tribuendum sit. consultoriae sunt, quibus divina voluntas exquiritur, ut ille judicet, quid in certis casibus agendum sit, quid fugiendum. Divinatoriae dicuntur quibus utuntur homines, ut futura præsciant, vel etiam præterita aut præsentia occulta detegant, ubi solet communiter tacita intervenire invocatio dæmonis. Talium divinationum sunt, 4. genera; videlicet geomantia

Kk 2

mantia

mantia, aeromantia, pyromantia & Hydromantia
in geomantiâ fit, divinatio per terram, in aeromantia
per aerem, in pyromantia per ignem, in Hydro-
mantia per aquam, dum in aquarum inspectione
dæmones evocantur in umbrâ, & fingitur, ac si quid
ab illis audiretur, de quibus aliisque divinationum
speciebus latius tractant Theologi. His prævie-
notatis ad Quæst. Respond. Solas divinatorias
sortes prohibitas esse: divisorias enim Deus ipse
approbavit in V. Test. dum Israelitis sorte divisi-
terram promissionis. Num. 33. & Jos. 15. Consulto-
rias exercuerunt Israelitæ in Vet. Testam. Apostoli,
dum per sortem, Matthiam in locum Iudæ elegerunt
Apostolum; solæ igitur divinatoriae prohibi-
tæ sunt, cum per eas tanquam media impro-
portionata & ineptissima intendamus prædicere futura,
quæ à solâ & inscrutabili Dei providentiâ & volun-
tate dependent.

O B J I C I E S. Ex Apostolorum Exemplo
sequitur electiones posse fieri per sortes; Sed hoc
apertè repugnat juri Canonico; can. aliquanti, can.
sort. can. si quis Clericus. can. 26. q. 5. can. non statim.
ut. in exemplo. cum seq. c. 26. q. 2. Ergò. Respond.
Neg. Sequel. quod enim fecerunt Apostoli, specia-
li Dei revelatione fecerunt, & potius erat sors con-
sultoria, rogabant enim Deum ut ostenderet, quem
nam ex duobus elegisset. Act. 9.

Q U Ä R E S 3. Quomodo sortilegi puniun-
tur? Respond. Interdicta illis est Ecclesiæ commu-
nio, si laici fuerint, Clerici verò degradantur. Est
que tam execrandus earum usus ut & legibus veni-
ant interdictæ prout in Codice Tit. de Maleficiis &
Mathematicis reperies.

TITU.